

Živjeti za druge

„U kršćaninu, u djetetu Božjem, prijateljstvo i ljubav tvore tek jednu jedinu stvar: božansku svjetlost koja daje toplinu.“

26.11.2019.

Tijekom Svjetskog dana mladih u srpnju 2008.godine, Benedikt XVI prisjetio se nasljedstva kojeg smo primili od prethodnih generacija i ohrabrio je svoje slušatelje da svojim snažnim kršćanskim životom izgrade čovječnije društvo i svijet.[1]

Svaka bi generacija trebala razmisliti što će ostaviti budućim naraštajima: što trebamo činiti i kako to trebamo činiti kako bi sutrašnji svijet bio bolji od današnjeg svijeta. „Vjera nas uči da u Isusu Kristu, Riječi koja je tijelom postala, možemo shvatiti veličinu vlastite ljudskosti, otajstvo svojega života na zemlji i veličanstvenu sudbinu koja nas čeka u nebesima (usp. *Gaudium et Spes*, no. 24). Vjera nas također uči da smo Božja stvorenja, načinjena na Njegovu sliku, ispunjena velikim dostojanstvom i pozvana na vječni život.“^[2] Kršćanska nas poruka osposobljava da spoznamo istinsko dostojanstvo svakoga čovjeka i daje nam sredstva da se vladamo u skladu s istinom.

Društvu je potreban evangelizacijski duh Crkve koja nam prenosi uvijek aktualna Kristova učenja. A naš Gospodin, kako nam je to jasno poručio svojim životom, želi da mi

kršćani budemo povezani s ljudima oko sebe, da služimo društvu. To je tajna kršćanske radosti: biti nosioci Kristove poruke.

Apostolat, manifestacija ljubavi

Apostolat izvire iz naše svijesti o zadaći na koju nas je Bog pozvao. Kršćani su svjedoci Kristove ljubavi među svojim bližnjima te jedinstva među njima. Zato apostolat ne može biti samo neka strategija ili taktika za približiti duše Bogu; niti se apostolat sastoji od niza dužnosti, već izvire iz prirodnog toka ljubavi. Uvijek imajmo na umu da mu učinkovitost dolazi od Boga, da je On taj koji iskorištava sposobnosti svake osobe.

Ljubav i apostolat idu ruku pod ruku: zapravo možemo reći da su nerazdvojni, budući da ljubav vodi do domišljatosti u otkrivanju načina za poboljšanje služenja drugima. Poruka svetog Josemarije također naglašava vezu između ljubavi i

apostolata i kaže da se oboje – ljubav koja je apostolska i apostolat učinjen iz ljubavi – mogu identificirati sa prijateljstvom: „ljubav zahtijeva da živimo... prijateljstvo.”[3]

„U kršćaninu, u djetetu Božjem, prijateljstvo i ljubav tvore tek jednu jedinu stvar: božansku svjetlost koja daje toplinu.”[4] Vrlina ljubavi omogućuje nam da spoznamo najdublju stvarnost našeg bližnjeg. Uz pomoć Božje milosti, mi kršćani u svakoj osobi otkrivamo dijete Božje, brata ili sestru u Kristu; otkrivamo samoga Boga koji nam se pokazuje u svakoj osobi kako bismo se mogli odnositi s poštovanjem, onako kako trebamo. Apostolat koji bi trebao biti isto što i prijateljstvo, jednostavno je „štovanje – recimo to još jedanput – slike Božje koja je u svakom čovjeku, zalažući se da i drugi tu sliku razmatraju i da se tako mogu obratiti Kristu.”[5]

Istinska ljubav nije isto što i prirodna naklonost; ona nadvisuje obiteljske veze i prijateljstva temeljena na zajedničkim interesima ili zabavi; a ne radi se ni o suosjećanju prema drugima koji su usamljeni ili na neki način pate. Njezina je mjera ljubav koju je Krist izrazio u „*novoj zapovijedi*,“ sama Božja ljubav, *ljubav koju imam i uvijek ću imati za vas*, jer njezin je izvor nutarnji život Presvetog Trojstva. To nije ljubav koju umanjuju fizičke ili osobne pogreške; to je želja da se „bude s djecom čovječjom“ koju ni grijeh ni odbacivanje ni Križ ne mogu umanjiti. Krepost ljubavi sam Bog ulijeva u srca kršćana kako bi uzeo i na nadnaravnu razinu uzdignuo sve ljudske ljubavi, sve naše želje i nastojanja.

Onaj tko ne ljubi ne poznaje Boga jer Bog je ljubav.^[6] Možemo parafrazirati riječi svetoga Ivana i dodati da oni koji ne vole, ne poznaju

ni svoje bližnje jer ne mogu u njima prepoznati Božju sliku. Manjak ljubavi može utjecati na intelekt osobe i druge osobine u tolikoj mjeri da postanu neosjetljivi na zahtjeve našeg Gospodina i nesposobni za pokazivanje zahvalnosti drugoj osobi. Još gore je što na takav način onemoguće samom Bogu da prepozna takve ljude kao svoju djecu: kao da je Bog spriječen da dotakne dušu onih koji su se zatvorili spram milosti.

Važnost svakog pojedinca

Ljubav dobiva svoje puno značenje kada se stavimo na službu drugima, kada shvatimo da se kršćanski poziv sastoji u darivanju sebe drugima kako bi brojni muškarci i žene susreli Krista.

Ovo je primjer kojeg nam je dao sam Isus i kojeg su nam svjedoci njegova života na zemlji prenijeli. Radovao se sreći svojih prijatelja,^[7] i patio u

njihovim patnjama.[8] Uvijek je imao vremena za druge. Nadvladao je svoj umor kako bi razgovarao sa Samaritankom;[9] zaustavio se na putu prema Jairovoj kući kako bi se obratio ženi što je bolovala od krvarenja;[10] a usred svojih vlastitih patnji na križu, razgovarao je s dobrim razbojnikom i otvorio mu vrata neba.[11] Njegova je ljubav išla do u detalje: vidimo to u brizi da se pronađe hrana za ljude što su ga pratili te na način na koji je brinuo za materijalne potrebe;[12] brine se da se njegovi učenici odmore i odvodi ih na samotna mjesta da bi bili zajedno.[13] Mogli bismo navesti brojne druge primjere koji pokazuju koliko važnosti Bog daje svakoj pojedinoj osobi.

Istinski dokaz prijateljstva je kada stavimo druge na prvo mjesto darujući im svoje vrijeme i pažnju. Ovo je ključ kojeg nam je dao sveti Josemaria kako bismo drugima

pokazali Krista. A Isus nas je tome podučavao vlastitim životom – uvijek je imao vremena za druge, za svakoga. Ljubav zadobiva svoje istinsko značenje kada život druge osobe meni postaje prioritet. Ljudi koji susreću autentičnog kršćanina trebaju otkriti samu Božju ljubav, kada vide kako se prema njima odnosi, kako ih se cijeni, kako ih se sluša, kako im se vrline uzimaju u obzir, kako im se daje prilika da postanu dijelom ove nadnaravne avanture.

Trebamo kroz duhovno vodstvo (čak iako se ovaj izraz ne koristi) dati efektivnu pomoć drugima jer to je dio našeg apostolata. „Razmatrajte ovo: najjača i najučinkovitija oruđa, ako se ne koriste ispravno, istroše se, postanu trula i beskorisna.“[14] Svakoj osobi trebamo pomoći da prepozna talente koje joj je Bog dao i da pronađe načine na koje ih može staviti u službu drugima. Trebamo

ohrabrivati njihovu inicijativu, baš kao što je to Isus činio sa svojim apostolima, pripremajući ih jednog po jednog, nastojeći izvući najbolje iz svakog. Nastojimo upoznati njihovu situaciju, obitelji i profesionalne odgovornosti, staviti sebe na njihovo mjesto. S njima dijelimo brige i izazove današnjeg društva, zadaću Crkve i Djela u svijetu koji očajnički traži sol i svjetlo iako to ponekad nije ni svjestan.

A uvijek začinjavajući sve ljubavlju. *Ljubav je velikodušna, dobrostiva je ljubav, ne zavidi, ljubav se ne hvasta, ne nadima se; nije nepristojna, ne traži svoje, nije razdražljiva, ne pamti zlo; ne raduje se nepravdi, a raduje se istini; sve pokriva, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi. Ljubav nikad ne prestaje.*^[15] Ljubav je uvijek spremna tražiti ono što je najbolje za drugoga, zahtijeva veliko i velikodušno srce, uči prijeći preko svojih i tuđih mana, nadvladava

smetnje, loše raspoloženje ili nepristojne odgovore. Ljudi koji vole puni su strpljenja, jakog su duha: znaju čekati, nikada ne omalovažavaju druge, sve podnose s ljubavlju; ne žale se, ne vesele se tuđim tugama i neuspjesima, ne žele se isticati. Uvijek su spremni pružiti prijateljsku riječ razumijevanja i mira.

Vrijednost prijateljstva

Svojim nas je primjerom sveti Josemaria učio kako biti prijatelj svojim prijateljima. Prijatelj – kako to kažu klasični autori – drugo sam ja koje nastoji život učiniti lakšim, koji je tu kada nam zatreba, koji dijeli naše radosti i tuge. Prijatelj je netko kome se možemo povjeriti jer mu vjerujemo. Svi se trebamo moći osloniti jedni na druge kako bismo stazom života putovali tako da naše želje urode plodom, da nadvladamo poteškoće, da imamo koristi od

svoje truda. Prema tome, prijateljstvo ima golemu vrijednost ne samo na ljudskom, već i na božanskom planu.

Prijateljstvo je nešto što se lako primijeti; to je gotovo opipljiva stvarnost: možemo osjetiti da smo na istoj valnoj duljini s prijateljem, da između nas postoji jedinstvo, da uživamo u zajedničkom druženju. Za kršćanina, prijateljstvo se pomoću milosti diže na novu razinu i postaje način da drugima prenesemo Kristov život. Tako prijateljstvo postaje pravi Božji dar, nedjeljiv od ljubavi.

Svi trebamo rasti u prijateljstvu i širiti krug svojih poznanika. Kao kršćani trebamo uspostaviti pozitivan dijalog s raznoliki ljudima i nikada ne dozvoliti vlastitom mišljenju da stvori nepravednu diskriminaciju ili svojim riječima da uvrijede one koji misle drugačije. Kako bismo to postigli, trebamo imati

volju slušati druge i pokušati shvatiti razloge zbog kojih govore ono što govore; inače neće biti istinskog dijaloga jer ljudi će brzo shvatiti da nismo zaista zainteresirani za ono o čem pričaju. Trebamo naučiti vidjeti stvari sa stajališta drugih.

To ne znači da trebamo žeti u stvarima koje ne ovise o nama – jer pripadaju jedino Bogu – ili skrivati ili preinačiti Kristovo učenje zbog straha da nekoga ne povrijedimo. Takav bi stav bio jednak prijevari nekoga koga volimo, zatvarajući im put prema jedinoj pravoj istini koja jedina može zadovoljiti težnje ljudskoga srca i izliječiti njegov nemir. Upravo suprotno, Kristova nas ljubav jača u našem gledanju, u isto vrijeme dajući mir našem srcu i nježnost našem načinu izražavanja. Tako ćemo Gospodinovu poruku nade i spasenja učiniti privlačnijom drugima: kada dajemo savjet, kada ispravljamo nečiji stav, naša će nas

ljubav prema prijateljima voditi da koristimo riječi koje im ne nanose bol ili upućuju na to da ih osuđujemo. Naše će riječi shvatiti onakve kakve uistinu i jesu: iskrenu želju za srećom naših prijatelja.

Tada ćemo osjetiti dubinu istine riječi svetog Ignacija Antiohijskog: „Kršćanstvo nije čin uvjerenja, nego veličine.“[16] Veličina Kristove ljubavi, jer ljudi će biti privučeni Bogu ne toliko zbog naših riječi, već zbog toga što u nama vide, uz pomoć Božje milosti.

Svaka generacija kršćana mora otkupiti i posvetiti svoje vlastito vrijeme. Uz to ona mora razumijevati i dijeliti brige svojih bližnjih, da bi im na kraju darom govora mogla objasniti kako treba da odgovore na djelovanje Duha Svetoga i na neprekidno razlijevanje bogatstva božanskog srca. Nama kršćanima ovoga doba nameće se zadaća da

svijetu u kojem jesmo i živimo
naviještamo poruku Evanđelja, koja
je stara no istodobno uvijek i
nova.”[17]

[1] Usp. Benedikt XVI, *Obraćanje mladima*, 17.srpnja 2008.; *Homilija*, 19.srpnja 2008.

[2] Benedikt XVI, *Homilija*, 19.srpnja 2008.

[3] Sveti Josemaria, *Razgovori*, no. 62.

[4] Sveti Josemaria, *Kovačnica*, no. 565.

[5] Sveti Josemaria, *Prijatelji Božji*, no. 230.

[6] 1 Iv 4:8.

[7] Usp. Lk 10:21.

[8] Usp. Iv 11:35.

[9] Usp. *Iv* 4:6 ff.

[10] Usp. *Mk* 5:30-32.

[11] Usp. *Lk* 23:42-43.

[12] Usp. *Mt* 14:15-16.

[13] Usp. *Mk* 6:31.

[14] Sveti Josemaria, *Brazda*, no. 391.

[15] *I Kor* 13:4-7.

[16] Sv. Ignacije Antiohijski, *Pismo Rimljanima*, 3, 3.

[17] Sveti Josemaria, *Susret s Kristom*, no. 132.